

Water- en afvalproject Galibi

Probleemstelling

Galibi ligt aan de monding van de Marowijne in Suriname op de grens met Frans-Guyana.

Het dorp ligt op ongeveer een uur varen van het dichtste dorp (Albina) dat bereikbaar is via de weg vanuit Paramaribo.

De leefgemeenschap bestaat uit authentieke Carib-indianen, die leven van de visvangst en een beetje toerisme. Hun vis verkopen ze op de markt in Saint-Laurent-de-Maronie (Frans-Guyana) op ongeveer een uur varen. Het strand waar de reuzenschildpadden aan land komen om eieren te leggen, is zeker een unieke toeristische troef.

Qua drinkwatervoorziening is het dorp nu aangewezen op een open waterput waaruit van op beperkte diepte water opgepompt wordt.

Dit water wordt door een rudimentaire filter geleid waarna het ook 'gezuiverd' wordt door toevoeging van 1 lepel chloor per dag... Deze waterbehandeling wordt minutieus uitgevoerd door een ambtenaar, die ook instaat voor het verder verpompen van dit water naar een eenvoudige watertoren. Deze bestaat uit een stalen stelling met enkele kunststofvaten op.

Het afvalwater dat geproduceerd wordt in het dorp wordt simpelweg in de grond geloosd. Door het groot doorlaatbaarheidsvermogen van de zandrichel waar Galibi op gebouwd is, stelt zich volgens de meeste mensen van het dorp geen probleem want het goedje sijpelt vlug weg....

Verder hebben de dorpsbewoners ook de gewoonte om hun huisvuil gewoon op een hoop te werpen naast hun woning. Dit door een ontbreken van georganiseerde huisvuilomhaling in dit ver afgelegen gebied. Het spreekt voor zich dat hierdoor ook stoffen in de ondergrond raken die daar helemaal niet thuishoren....

De kwaliteit van het opgepompte drinkwater is door de filterende werking van de zandlaag dan nu misschien nog wel aannemelijk, maar het grote probleem zit hem eigenlijk in de potentiële contaminatie van hun 'bron' door het ongebreideld lozen van afvalwater en het storten van hun huisvuil in de onmiddellijke nabijheid van de plaats waar drinkwater opgepompt wordt.

Een gezonde situatie is dit dus zeker niet.

De mensen van Galibi zijn er verder van overtuigd dat door het toevoegen van een lepel chloor door een ambtenaar alles wel OK zal zijn.

De dorpschouwen beseffen ergens wel dat er hier een potentieel gevaar schuilt.

Gezien er gewerkt wordt aan het aantrekken van ecotoerisme, zal enerzijds de vraag naar een hogere kwaliteit en kwantiteit aan drinkwater zich opdringen, terwijl

anderzijds door dit ecotoerisme ook een groter volume aan afvalwater en afval te verwachten valt....

Het is dus hoog tijd dat aan het gecombineerde probleem van drinkwatervoorziening, afvalwaterverwerking en huisvuilverwerking iets gedaan wordt.

Uit gesprekken en bezoeken ter plaatse is duidelijk te concluderen dat een degelijke aanpak van deze problemen noodzakelijk is voor de gezondheid van de bewoners en bezoekers.

Indien hieraan niet verholpen wordt zal op termijn deze unieke gemeenschap niet kunnen blijven bestaan en zou dit meteen ook een reële bedreiging voor de zeeschildpaddenpopulatie vormen, gezien deze Carib-indianen eigenlijk ook instaan voor het beschermen van de zeeschildpadden tegen o.a. piraterij.

Stedenband

De gemeente Koksijde is al enkele jaren bezig met het opstarten van een stedenband met deze gemeenschap. In mei 2008 werd het charter getekend in Galibi ter gelegenheid van het eerste werkbezoek van een officiële delegatie uit Koksijde aan Galibi. In mei 2009 wordt een tegenbezoek verwacht van een delegatie uit Suriname aan Koksijde.

De bedoeling van een dergelijke stedenband is een onderlinge uitwisseling tot stand te brengen tussen een gemeenschap in het noorden en het zuiden, zodat beiden hieruit kunnen leren en er op kunnen vooruitgaan.

Beide gemeenschappen hebben heel wat raakpunten (visserij, toerisme, strand, ...) Basisidee achter deze uitwisseling is duidelijk een procesmatige werking, vooral dan op bestuurlijk gebied in deze raakvlakken. In wezen valt een projectmatige werking hier niet onder.

Het spreekt echter voor zich dat uit deze samenwerking ook projecten (vooral dan in het zuiden) kunnen vloeien die eerder een expertise- en financiële kant vertonen.

Om tegemoet te kunnen komen aan deze noden werd door enkele enthousiaste mensen de vzw Marowijne opgericht met als doel fondsen te verwerven om projecten in Galibi te kunnen helpen financieren passend in het kader van de stedenband.

Op dit ogenblik zijn projecten lopend op het gebied van onderwijs (installeren van een studie- en boekenfonds) en wordt ook enig lobbywerk uitgevoerd om een uitbreiding van het vrouwenhuis te realiseren die een educatieve en toeristische functie zou hebben.

Verder zijn er, naast de intentie om te werken rond water- en afvalproblematiek, ook plannen om een energieproject op te starten die er zou in bestaan om ter plaatse een windmolen te laten voorzien in basiselektriciteit.

Expertise

Ten einde een juiste analyse van het probleem en een dimensionering te kunnen maken van installaties gerelateerd aan de specifieke omstandigheden (mogelijkheden vervoer ter plaatse, ondergrond,...) is het nodig dat een expert een en ander kan bestuderen. Een expertise op dat vlak is niet aanwezig in het dorp.

Na bezoeken ter plaatse kan vastgesteld worden dat de bewoners van Suriname in het algemeen en van Galibi in het bijzonder zeer inventief zijn voor allerlei technische problemen. Inventiviteit alleen zal hier echter niet voldoende zijn. Vandaar dat expertise op het vlak van drinkwatervoorziening, afvalwaterzuivering en huisvuilverwerking waarschijnlijk een input vergen van uit het 'Noorden'.

Een interessant gegeven hierbij is wel dat net over de grens, aan de overzijde van de Marowijne, een dorp ligt in Frans-Guyana (Frankrijk) waar eveneens Carib-Indianen leven van een verwante stam. Met deze mensen is er regelmatig contact en naar kan opgemaakt worden uit hun verhaal, zou er in dat dorp een soort rietveld bestaan om hun afvalwater te zuiveren.

Middelen

Naast het kunnen dimensioneren van dergelijke installaties, is het uiteraard noodzakelijk om aan de nodige middelen te geraken.

Zoals kan vastgesteld worden, is het een utopie hiervoor te rekenen op de eigen middelen van de gemeenschap, noch die van de overheid. Voor dergelijke projecten is men in Suriname afhankelijk van buitenlandse input via projecten die al dan niet gesteund worden door internationale hulporganisaties of banken.

Dit is uiteraard ook de reden waarom de vzw Marowijne steun zoekt bij organisaties en bedrijven die hun expertise en middelen willen/kunnen aanwenden in Galibi op dat vlak.

Concreet

Ten einde dit project goed te onderbouwen hebben we nood aan:

- Technische expertise (analyseren, dimensioneren, vervoer, ...),
- Financiële expertise (eventuele uitbouw systemen met microfinanciering, ...),
- Investeerders ,

en dit voor zowel de drinkwatervoorziening als voor de afvalwaterzuivering als voor het verwerken van huisvuil.